

PROVINCIE
FLEVOLAND

Beeldvorming MRA Agenda 2025-2028 80%-versie

Lelystad, 10 april 2024

Presentatie MRA Agenda 80%versie

- 1) Het proces tot nu toe
- 2) Highlights deelregionale propositie
- 3) Opbouw 80%-versie MRA Agenda
- 4) Deelregionale propositie ten opzichte van de 80% versie MRA Agenda
- 5) Hoe verder?
- 6) Vragen

1) Proces tot nu toe

11 mei 2023
discussie EMS

23 mei 2023
Deelregionaal
Politiek Overleg

19 juli 2023
besluitvorming
Prioriteitenbrief

16 oktober 2023
presentatie
Propositie
“Duidelijk
Anders”

Input MRA agenda '24-'28

Politieke prioriteiten naar aanleiding van Politiek overleg 23 mei 2023

Van
Politiek overleg tussen
Raad Lelystad
Raad Almere
Staten van Flevoland

30 juni 2023

Aan
Geachte raden en Staten van Almere, Lelystad en Flevoland,

2) Highlights Propositie “Duidelijk Anders”

Bouwen aan een samenleving	Banen: werken en ondernemen	Bereikbaarheid: naar alle kanten goed verbonden
<u>Steden in balans</u> - Aanpak netcongestie - evenwichtige verdeling woningen - new town problematiek	<u>Betere woon-werkbalans</u> - Hoogwaardige werkgelegenheid dichtbij wonen	<u>Toekomstige bereikbaarheid</u> Upgrade openbaar vervoer A27 + A6 Lelylijn, Stichtse Lijn - voorkomen vervoersarmoede
<u>Groen en duurzaam groeien</u> - toekomstbestendige duurzame bedrijventerreinen - behoud landelijk gebied	<u>Onderwijs en arbeidsmarkt</u> - personeelstekorten in zorg, onderwijs en ICT - Versterking en uitbreiding huidige onderwijsaanbod	<u>Slimme verbindingen</u> - IJmeerverbinding met goede ontsluitingen voor alle vervoersmodaliteiten - Uitbreiding regionaal fietsnetwerk
<u>Energie en klimaat</u> <u>Waterstof</u> <u>Innovatiekracht</u>		

3) Opbouw 80%-versie MRA Agenda:

- Andere opzet dan vorige agenda's
- De MRA werkt!
- Brede welvaart
- 8 ambities
- Meerjaren Uitvoeringsprogramma's

8 ambities:

- 1) We willen een klimaatneutrale en circulaire regio zijn in 2050
- 2) We versterken de (digitale) concurrentie- en innovatiekracht van de MRA om bij te dragen aan de transitie die nodig zijn
- 3) We willen tekorten op de arbeidsmarkt verminderen en toekomstbestendig werk bieden aan huidige en nieuwe inwoners waardoor zij zich kunnen (blijven) ontwikkelen (door een optimale aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt).
- 4) We willen voldoende, passende, bereikbare en toekomstbestendige werklocaties in de nabijheid van (potentiële) werkenden.

MRA Agenda: 8 ambities (II)

- 5) We willen leefbare steden en dorpen met voldoende, betaalbare, bereikbare en toekomstbestendige woningen, in een gezonde leefomgeving.
- 6) We behouden en (waar mogelijk) versterken de kwaliteit van ons landschap en cultuurhistorisch erfgoed.
- 7) We willen dat het (inter)nationale toerisme en de recreatiemogelijkheden bijdragen aan de leefkwaliteit van al onze inwoners.
- 8) We willen dat eenieder zich op duurzame en betaalbare wijze kan verplaatsen en dat al het logistieke vervoer duurzaam is. Onze (inter)nationale connectiviteit verduurzamen we.

4) Deelregionale propositie tov 80% versie MRA Agenda (nota van beantwoording)

Duidelijk anders
Propositie deelregio Almere - Lelystad
MRA Agenda 2024-2028

Deelregio Almere-Lelystad is duidelijk anders: groen, jong, ruim, dynamisch en verbonden. Een gebied dat niet alleen de toekomst met open armen verwelkomt, maar ook streeft naar het versterken van overgangen en verbindingen van de stad met de natuur en water, een ambitie die de regiogenen overlijgt.

Almere en Lelystad vormen het stedelijk hart van de provincie Flevoland. Nieuw land, opgebouwd door ambitieuze inwoners en ondernemers met een traditie van innovatie. In Flevoland gaan wij kansen en uitdagingen aan. Als deelregio van de MRA willen Almere, Lelystad en de provincie Flevoland een stuwende kracht zijn voor groei en ontwikkeling en versterking van brede welvaart. In deze propositie laten wij zien welke bijdragen we kunnen leveren en wat wij van de MRA en het Rijk nodig hebben om dat voor elkaar te krijgen.

**Anders kijken,
anders doen**

metropool
regioamsterdam

MRA Agenda 2025-2028
80%-versie

Bouwen aan een samenleving

4. Almere - Lelystad

Algemeen

In de propositie van de deelregio Almere-Lelystad wordt uitgebreid aandacht gevraagd voor de (financiële) uitdagingen die de oude wijken van de new towns Almere en Lelystad met zich meebrengen, en hoe hulp van de MRA en het Rijk dringend nodig is om deze dubbele opgave (nieuwe woningen en vernieuwing van de bestaande stad) het hoofd te kunnen bieden. Ook de uitdagingen op het gebied van mobiliteit en netcongestie vragen om hulp van de MRA en het Rijk. Zij belemmeren andere ontwikkelingen en ambities die de deelregio of de MRA heeft.

Reflectie

Het Bestuur begrijpt de uitdagingen waar de deelregio Almere-Lelystad voor staat. Met het verstedelijkingsconcept hebben we als MRA samen met het Rijk afspraken gemaakt over de meerkernige ontwikkeling van de MRA. Daar horen ook investeringen bij in bijvoorbeeld mobiliteit en in ons energie netwerk. Als MRA hebben we ons de afgelopen jaren hard gemaakt voor een gezamenlijke lobby richting het Rijk (en Europa), en dat blijven we de komende jaren met volle overtuiging doen.

Het begrip brede welvaart vormt in de nieuwe MRA Agenda uitgangspunt voor alle ambities. Dat betekent dat we ook moeten kijken naar welke gevolgen de keuzes die we binnen of tussen ambities maken hebben voor onze regio en de deelregio's daarbinnen. Door meerkernigheid en brede welvaart een goede plek te geven in de afwegingen die we moeten maken kunnen we daadwerkelijk bouwen aan een evenwichtigere metropool.

In onderstaand overzicht wordt inzichtelijk gemaakt hoe alle losse inhoudelijke punten uit de propositie een plek hebben gekregen in de nieuwe MRA Agenda.

- 4.1 Als deelregio van de MRA willen Almere, Lelystad en de provincie Flevoland een stuwende kracht zijn voor groei en ontwikkeling en versterking van brede welvaart.
Plek in de nieuwe MRA Agenda: Brede Welvaart is in de nieuwe MRA Agenda een centraal begrip waar alle ambities uit voortvloeien. Goed om te horen dat Almere, Lelystad en de Provincie Flevoland daar ook de schouders onder willen zetten.

- 4.2 Grootschalige herstructureringen en vervangingen zijn nodig in zgn. New Towns. Zowel fysiek (infrastructuur, groen, kabels en leidingen) als sociaal (wijkcentra, schoolgebouwen en andere sociaal-maatschappelijke voorzieningen). Deze opgaven zijn groter en duurder dan wat individuele gemeenten aankunnen. Daarom hebben we de MRA-samenwerking en samenwerking met het Rijk nodig. Binnen de MRA zijn ook andere new towns zoals Purmerend en Haarlemmermeer, die met dezelfde uitdagingen te maken hebben.

Plek in de nieuwe MRA Agenda: Voor de lobby en public affairs is geen aparte ambitie opgenomen; dit is een middel, geen ambitie op zich. Aan welke punten we aandacht besteden in de lobby activiteiten die we als MRA ondernemen, daarover stemmen we af in de Platforms en in het MRA Bestuur.

- 4.3 Bij het groeien van onze steden, laten we de natuur meegroeien. We willen investeren in vernieuwende en duurzame vormen van bouwen en wonen die zowel klimaat- als energieruudelijk zijn. We passen als dat kan (biobased) bouwstoffen toe uit de eigen regio.

Plek in de nieuwe MRA Agenda: Dit punt valt onder o.a. ambitie 1 (klimaatneutrale en circulaire regio), ambitie 4 (werklocaties) en ambitie 5 (woningen).

- 4.4 Klimaatverandering brengt serieuze uitdagingen met zich mee. Daarom blijven Lelystad en Almere zich inzetten voor duurzaamheid. Het verminderen van CO₂-uitstoot, het zuiniger omgaan met energie, het verduurzamen van de energiemix, het beschermen van de natuur en het omgaan met de gevolgen van klimaatverandering zijn belangrijk.

Plek in de nieuwe MRA Agenda: Dit punt valt onder ambitie 1 (klimaatneutrale en circulaire regio)

- 4.5 Ook de zoetwaterfunctie van het IJsselmeer en de veiligheid van onze dijken vraagt bij alle ontwikkelingen onze aandacht.

Plek in de nieuwe MRA Agenda: Dit punt raakt aan veel ambities, en is een aspect in de afwegingen die we maken bij onze ambities (zie ook hoofdstuk 1 over keuzes)

- 4.6 We bieden de mogelijkheid om innovatieve toepassingen van waterstof en andere vernieuwingen in de praktijk te testen.

Plek in de nieuwe MRA Agenda: Dit punt valt onder ambitie 1 (klimaatneutrale en circulaire regio) en ambitie 2 (concurrentie en innovatiekracht).

Banen: werken en ondernemen

- 4.12 De positie van de MRA binnen het BO MIRT en het BOL vinden wij essentieel. Hierdoor kan de MRA met het Rijk afspraken maken over investeringen in ruimte en bereikbaarheid en het oplossen van andere opgaven. Denk bijvoorbeeld aan energiecongestie en stikstof. Dit zijn belangrijke aspecten voor de bouw van nieuwe wijken en werklocaties.
Plek in de nieuwe MRA Agenda: Deze notie delen wij. We hebben hier de afgelopen jaren een goedlopende samenwerking op opgebouwd, en deze continueren we. Hier is geen aparte ambitie voor opgenomen, maar deze activiteiten zijn van belang voor veel van de genoemde ambities.
- 4.13 Lelystad en Almere zetten stevig in op versterking van de werkgelegenheid en het onderwijs, met een focus op techniek en innovatie in de transities naar digitalisering, energie (waaronder waterstof), circulaire economie en voedsel.
Plek in de nieuwe MRA Agenda: Dit punt past goed bij ambitie 3 (arbeidsmarkt).
- 4.14 Doorontwikkeling van onze regionale economie is nodig om de leefbaarheid in onze steden te versterken, huidige en toekomstige inwoners te ondersteunen, maar ook om overbelasting in andere delen van de Metropoolregio Amsterdam te beperken. En om de kansen te verzilveren om als een van de groeimotoren op het gebied van tech en transities bij te dragen aan de Nederlandse economie.
Plek in de nieuwe MRA Agenda: Dit punt valt onder ambitie 2 (concurrentie en innovatiekracht).
- 4.15 Er moet een betere balans komen tussen het aantal banen in de deelregio en het aantal inwoners. Dit helpt om de dagelijkse forensenstroom te temperen. Maar belangrijker nog: het draagt eraan bij dat meer mensen dicht bij huis een baan kunnen vinden. Het vergroot de baankansen en stagemogelijkheden. Ook zijn mensen minder tijd kwijt met reizen van en naar werk, draagt het bij aan een betere werk-privébalans en hebben mensen meer tijd voor sport, sociale contacten en vrijwilligerswerk. Daarmee levert dit een sterkere gemeenschap en betere leefbaarheid op.
Plek in de nieuwe MRA Agenda: Dit punt valt onder ambitie 4 (werklocaties), ambitie 5 (woningen) en ambitie 8 (mobiliteit inwoners en bezoekers).
- 4.16 Het vestigen van nieuwe bedrijven, het bevorderen van ondernemerschap en het stimuleren van innovatie zijn onmisbare ingrediënten om een veerkrachtige en evenwichtige economie te vormen. Evenals een goede aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt. Samenwerking tussen bedrijven, onderwijsinstellingen en overheden is hierbij belangrijk. Versterking en uitbreiding van het huidige onderwijsaanbod, van mbo tot en met universitair onderwijs, is daarbij essentieel.
Plek in de nieuwe MRA Agenda: Dit punt valt onder ambitie 4 (werklocaties) en ambitie 2 (concurrentie en innovatiekracht).
- 4.17 We vinden toekomstbestendige bedrijventerreinen belangrijk, die voldoende ruimte bieden om onze ambities waar te kunnen blijven maken én voldoende capaciteit op het elektriciteitsnet.
Plek in de nieuwe MRA Agenda: Dit punt valt onder ambitie 4 (werklocaties) en ambitie 1 (klimaat neutrale en circulaire regio). Zie verder ook beantwoording bij 3.18.
- 4.18 We kunnen als deelregio een substantiële bijdrage leveren aan innovatie, toepassing en opschaling op het gebied van technologie en transities. Hier hoort een sterke kennisinfrastructuur bij, met in de deelregio naast praktijkonderwijs, ook hoger en technisch universitair onderwijs en onderzoek. Dit is een essentiële toevoeging aan het onderwijspalet van de MRA.
Plek in de nieuwe MRA Agenda: Dit punt valt onder ambitie 1 (klimaat neutrale en circulaire regio) en ambitie 2 (concurrentie en innovatiekracht), en raakt ook sterk aan ambitie 3 (arbeidsmarkt).
- 4.19 We moeten samen strategieën en investeringsprogramma's opstellen voor toekomstbestendige en duurzame bedrijventerreinen.
Plek in de nieuwe MRA Agenda: Dit punt is goed geborgd onder ambitie 4 (werklocaties).
- 4.20 Het is van vitaal belang dat we goede afspraken maken om ons areaal aan bedrijventerreinen te behouden en uit te breiden. We willen tegelijkertijd dat deze terreinen geschikt zijn voor nieuw ondernemerschap, verduurzamen en geschikt zijn voor de economie van de toekomst.
Plek in de nieuwe MRA Agenda: Dit punt is goed geborgd onder ambitie 4 (werklocaties).
- 4.21 We moeten gezamenlijk de mogelijkheden voor nieuwe bedrijventerreinen in de deelregio verkennen. De behoefte aan werklocaties in de MRA is groot en de deelregio wil een deel van de oplossing zijn.
Plek in de nieuwe MRA Agenda: Dit punt is goed geborgd onder ambitie 4 (werklocaties).

Goed bereikbaar: naar alle kanten verbonden

4.28 Doordat het OV-gedeelte rechtstreeks aansluit op het Amsterdamse metronet, zullen veel reizigers van deze verbinding gebruik gaan maken. Hierdoor ontstaat ook ruimte op de bestaande spoorverbinding (Flevolijn: Lelystad – Almere – Amsterdam). Dat is nodig voor de toekomstige bereikbaarheid van Flevoland en de noordelijke provincies. In de komende periode zetten we in op een MIRT-verkenning, als eerste stap in de realisatie van een IJmeerverbinding.

Plek in de nieuwe MRA Agenda: Dit punt valt onder ambitie 8 (mobiliteit voor inwoners en bezoekers). Voor de lobby en public affairs is geen aparte ambitie opgenomen; dit is een middel, geen ambitie op zich. Aan welke punten we aandacht besteden in de lobby activiteiten die we als MRA ondernemen, daarover stemmen we af in de Platforms en in het MRA Bestuur.

4.29 De Lelystadlijn is essentieel voor een verbeterde verbinding met de Noordoostpolder en de noordelijke provincies. De lobby hiervoor moet hoog op de agenda komen.

Plek in de nieuwe MRA Agenda: Zie beantwoording bij 4.28.

4.30 Het is van belang om de bereikbaarheid van werk- en opleidingslocaties te verbeteren, voor inwoners en mensen die vanuit andere regio's hiernaartoe reizen, zoals via de Stichtse Lijn.

Plek in de nieuwe MRA Agenda: Dit punt valt onder ambitie 8 (mobiliteit voor inwoners en bezoekers).

4.31 We streven naar een betere balans tussen wonen en werken, wat leidt tot minder woon-werkverkeer.

Plek in de nieuwe MRA Agenda: Dit punt valt onder ambitie 8 (mobiliteit voor inwoners en bezoekers), en raakt aan ambities 4 (werklocaties) en 5 (woningen).

4.32 We willen actief duurzame mobiliteit stimuleren om zo de CO₂-uitstoot terug te dringen.

Plek in de nieuwe MRA Agenda: Dit punt valt onder ambitie 8 (mobiliteit voor inwoners en bezoekers), en raakt aan ambitie 1 (klimaat neutrale en circulaire regio)

4.33 Uitbreiding van ons regionale fietsnetwerk is een belangrijk speerpunt

Plek in de nieuwe MRA Agenda: Dit punt valt onder ambitie 8 (mobiliteit voor inwoners en bezoekers).

4.34 We vinden het belangrijk om te blijven inzetten op het voorkomen van vervoersarmoede. Zo gaan Flevolandse bij invoering van een vlakke heffing (betalen naar gebruik) door de relatief hoge woon-werk afstanden meer betalen dan inwoners van andere gebieden. We willen dat hiervoor een oplossing komt voordat onomkeerbare stappen worden gezet.

Plek in de nieuwe MRA Agenda: Dit punt valt onder ambitie 8 (mobiliteit voor inwoners en bezoekers), en borgen we ook door Brede Welvaart als leidend principe te benoemen.

4.35 Het integraal aanpakken van knelpunten in diverse vervoersmethoden is noodzakelijk voor een soepele bereikbaarheid.

Plek in de nieuwe MRA Agenda: Dit punt valt onder ambitie 8 (mobiliteit voor inwoners en bezoekers).

4.35 We willen dat de bereikbaarheid over de weg – zowel regionaal als lokaal- en via het spoor minimaal gelijke tred houdt met de economische ontwikkeling en de bevolkingsgroei

Plek in de nieuwe MRA Agenda: Dit punt valt onder ambitie 8 (mobiliteit voor inwoners en bezoekers).

5) Hoe verder?

Mei 2024
Statenvoorstel
- oordeelsvorming
- besluitvorming

Voor 28 juni
deelregionale
brief met wensen
en opvattingen
aan MRA Bestuur

11 Oktober 100%
versie + MUVP +
begroting naar
AV

Oktober 2024
naar raden en
Staten ter
bekrachtiging

PROVINCIE
FLEVOLAND

Vragen?

